

Factsheet voor deelnemers

Versie 4 – november 2025

Voedselbos Lingehout is een initiatief van Betuwewind. Het voedselbos met tuinderij en bloemenveld van in totaal 12 hectare bevindt zich op Landgoed Groot-Westerhout aan de Tielersweg 56 C in Geldermalsen.

Sinds april 2021 is er hard gewerkt aan de realisatie van een duurzaam opererend en kleinschalig coöperatief agrarisch bedrijf. Het businessplan is op 29 september 2021 door de ALV van Betuwewind goedgekeurd, en in februari 2022 is gestart met de aanleg. Ruim 160 huishoudens hebben zich inmiddels aangemeld als deelnemer en 950 euro ingelegd. Het eerste ontwerp voor het voedselbos is in de zomer van 2021 gemaakt, samen met partners zoals Stichting Voedselbosbouw Nederland, Plantchap, Fruitforlife en Werkend Landschap. In het ontwerp krijgt niet alleen het voedselbos een plek, maar is er ook ruimte voor een moestuin/tuinderij, en het organiseren van activiteiten voor deelnemers en inwoners van onze gemeente. Gedurende de aanleg de afgelopen jaren zijn er nog wat aanpassingen gedaan, bijvoorbeeld in de uitwerking van de tuinderij en de wijze van omvorming van de boomgaard. De laatste versie van het ontwerp is hieronder weergegeven.

Deze factsheet legt uit hoe we het voedselbos realiseren, en hoe je daar als deelnemer aan kan bijdragen.

Het belang van een voedselbos

De wereld heeft dringend behoefte aan alternatieven voor de gangbare landbouw. Alternatieven die zorgen voor koolstof- en stikstofvastlegging in plaats van uitstoot, en die bijdragen aan de biodiversiteit. Voedselbossen produceren voedsel door met de natuur mee te werken, in plaats van er tegenin te gaan. Tijdens de groeiperiode legt een voedselbos koolstof en stikstof vast in bomen/gewassen en in de bodem. Net als elk bos bereikt ook een voedselbos uiteindelijk, na tientallen jaren, een natuurlijk evenwicht waarin opname en uitstoot van elkaar in balans houden.

De ontwikkeling van een natuurinclusief voedselbos voor lokale, duurzame en gevarieerde voedselproductie, is een experimenteel concept. Natuurontwikkeling en voedselproductie gaan hierbij hand in hand. Betuwewind daagt met dit concept consumenten in en rondom de gemeente West Betuwe uit om zelf mee te denken over de manier waarop voedsel wordt geproduceerd en natuurlijk ook om een actieve deelnemer te worden.

De realisatie van Voedselbos Lingehout

Voor het ontwerpen en aanleggen van Voedselbos Lingehout worden in 2021 en 2022 investeringskosten gemaakt: voor het maken van een ontwerp, inrichting van het terrein, bouw van een schuur en vooral de aanschaf van bomen, struiken en ander plantmateriaal. Dit bedrag wordt opgebracht door uitgifte van aandelen aan deelnemers, en door het bijdragen in geld of natura van onder andere Stichting Voedselbosbouw Nederland, Regionaal Investeringsfonds Fruitdelta, Duurzaamheidsfonds Betuwewind, Life Terra en Burgerwindcoöperatie West-Betuwe.

Als lid van Betuwewind (eenmalige inleg van 50 euro), kan je deelnemer worden in het voedselbos door een deelnameling aan te schaffen voor 950 euro. Op dit moment hebben we 163 deelnemers, en er is ruimte om te groeien tot 200 deelnemers. Met de bijdragen van nieuwe deelnemers kunnen we weer investeringen doen zoals nieuw plantgoed of machines aanschaffen.

Oogst voor de deelnemers

De oogst van het voedselbos is primair en tegen gereduceerd tarief bestemd voor de deelnemers aan het voedselbos. In het businessplan hebben we dat als volgt uitgewerkt:

Het verdienmodel tijdens de exploitatiefase bestaat uit enerzijds een coöperatief CSA model (community supported agriculture), waarbij de deelnemers tegen gereduceerd tarief wekelijks oogst afnemen.

Anderzijds worden de vaste inkomsten aangevuld met losse verkoop aan onder meer detailhandel, horeca en voedselverwerkers, en het tegen betaling laten gebruiken van schuur en terrein voor workshops en educatieve activiteiten.

De deelnemers van het voedselbos hebben als eerste recht op de oogst die wordt geproduceerd. Overtollige oogst zal worden verkocht via andere kanalen. Ook niet-deelnemers kunnen oogstpakketten afnemen, tegen normale (marktconforme) verkoopprijs.

We streven naar afzet van de oogst binnen een straal van 10 kilometer: het zogenaamde korte keten model. Deelnemers die een aandeel hebben aangeschaft, verkrijgen het recht om tegen betaling van een jaarlijkse bijdrage wekelijks groenten te komen oogsten. We werken met dit systeem vanaf het eerste exploitatiejaar 2023, en passen het sindsdien elk jaar op onderdelen aan, waarbij we proberen kostendekkend te werken en de wensen en ervaringen van oogstabonnees mee te nemen. Op die manier genereren we vaste inkomsten waarmee we de exploitatiekosten grotendeels kunnen afdekken.

Belangrijke kostenposten zijn de jaarlijkse pacht en het salaris van de tuinders en beheerder. Verder moet er zaai- of plantgoed worden aangekocht en er worden kosten gemaakt voor het organiseren van activiteiten en het verwerken van de oogst.

Een voedselbos is een ingewikkeld samenspel van veel verschillende soorten bomen en struiken. De inhoud van het pakket is variabel en afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden. In voor- en najaar is er minder oogst dan in de zomer. De eerste exploitatiejaren (2023 t/m 2025) is er nog nauwelijks of geen oogst uit het voedselbos. Vanaf 2026 zullen we steeds meer voedseloogst kunnen gaan aanbieden. Ook wordt overvloedige oogst verwerkt tot houdbare producten, zodat we hiermee het seizoen kunnen verlengen. Denk aan drogen van kruiden of het maken van sap en inmaak. Als er onbekende gewassen of vruchten in het pakket zitten, wordt er informatie bijgevoegd met uitleg en een recept.

Voorbeelden van gewassen in het oogstpakket door de seizoenen heen:

Voorjaar	Zomer	Najaar	Winter
Voorjaarsgroenten uit de tunnelkas of van het veld zoals veldsla, andijvie, raapsteel, paksoi, radijs.	Allerlei kleinfruit zoals zwarte bes, rode bes, honingbes, aardbei, kruisbes, wijnbes, framboos	Fruit uit het voedselbos zoals appel, (nashi)peer, pruim, kweepeer, vijg, abrikoos, herfstolijfwilg	Verwerkte producten van zomerfruit zoals sappen en jams
Jong bladgroen uit het voedselbos zoals linde, paardenbloem, duizendblad, zevenblad.	Verse kruiden uit het voedselbos zoals lavas, salie, rozemarijn, uiensoepboom.	Allerlei kleinfruit zoals braam, honingbes, vlierbes, kornoeljekers	Groenten uit de moestuin en de kas zoals prei, palmkool, pastinaak, spruiten.
Eetbare bloemen uit het voedselbos zoals vlierbloesem, rimpelroos. Berkensap.	Diverse groenten uit de moestuin en uit de kas zoals courgette, bonen, sla, wortel, tomaat, komkommer.	Diverse noten uit het voedselbos zoals walnoot, hazelnoot, amandel, kastanje.	Gedroogd fruit en noten
Groenten uit het voedselbos zoals bamboe, rabarber, daslook, groene asperge, lisdodde	Diverse stengel- en bladgewassen uit het voedselbos zoals bamboe, zaden zoals van zonnebloem, artisjok	Groenten uit de moestuin en de kas zoals kolen, aardpeer, andijvie, pompoen, paksoi.	Kruiden gedroogd en verwerkt, bijvoorbeeld in kruidenazijn, kruidenzout, kruidenthee.
Noten en vruchten <i>(om te bewaren)</i>	Eetbare bloemen zoals oostindische kers, viooltje	Paddenstoelen zoals shiitake, oesterzwam	Meel van o.a. kastanje
Verwerkte producten <i>(zie winter)</i>		Verse kruiden, knoflook, mierikswortel	

In het seizoen 2026 bieden we de volgende zelfoogst oogstabonnementen aan:

- Oogst abonnement groente/fruit 1x per week / 30 weken
- Oogst strippenkaart groente/fruit 10x oogsten juli t/m oktober
- Bloemen strippenkaart 10x oogsten
- NIEUW Oogstkaart voedselbos (nog uitwerken)

Ook bieden we kant-en-klare oogstpakketten die deels bestaan uit verwerkte producten:

- Voedselbos Oogstpakket 1x per maand / 10 maanden
- Eventueel seizoenspakketten zoals een kerst/winterpakket

Op bovenstaande producten krijgen deelnemers korting van 10-20%, afhankelijk van de gemaakte kosten. Ook zijn er regelmatig activiteiten waaraan deelnemers gratis of tegen korting kunnen deelnemen.

Er wordt geen korting gerekend voor:

- Alle losse verkoop in de landwinkel
- Workshops en evenementen
- Maatwerk (producten of activiteiten)

Meedoen is meer dan oogst afnemen!

Behalve oogst, levert het deelnemen in Voedselbos Lingehout meer voordelen op. Je maakt samen met een groep betrokken inwoners deel uit van een mooi initiatief, een community die wil laten zien dat voedselproductie en natuurontwikkeling samen kunnen gaan. Waarmee we willen aantonen dat dit experimentele agrarische model bij kan dragen aan uitdagingen waar de moderne landbouw voor staat, zoals biodiversiteitsverlies, stikstofcrisis, klimaatverandering, en landschapsverarming.

Als deelnemer in Voedselbos Lingehout moet je niets. Maar als je het leuk vindt, mag je van alles: van meedenken over het ontwerp en inrichting tot en met meehelpen met de aanleg, beplanting, onderhoud, beheer en oogsten.

Wil je meedoen, als deelnemer en/of vrijwilliger en wil je je aanmelden of heb je nog vragen?

Stuur dan een mail naar: info@voedselboslingehout.nl

Randvoorwaarden en details

1. Burgerwindcoöperatie West Betuwe (BWB = Betuwewind) is initiatiefnemer van en mede-investeerder in Voedselbos Lingehout.
2. Op de deelname in Voedselbos Lingehout is het Leningreglement van Betuwewind van toepassing.
3. Voor het voedselbos worden tot eind 2022 maximaal 150 deelnemers geworven.
4. Leden van Betuwewind kunnen deelnemer worden van het voedselbos door de bijdrage (deelnamelening) via de website te voldoen.
5. De hoogte van de deelnamelening bedraagt 950 euro. Hiermee neemt een deelnemer een aandeel in het voedselbos. BWB zal deze bijdrage gebruiken voor realisatie van het voedselbos.
6. De coöperatie zal een regeling treffen om het mogelijk te maken dit bedrag in termijnen te voldoen, indien storting ineens voor een deelnemer niet mogelijk is.
7. Een deelname geeft niet het recht op financieel rendement.
8. Deelname geeft recht op het afnemen van een wekelijks oogstpakket abonnement tegen gereduceerd tarief. Gebruik maken van het oogst abonnement is niet verplicht.
9. De wekelijkse abonnementskosten voor afname van oogstpakketten zullen variëren van ongeveer 8 tot 15 euro, afhankelijk van de grootte van de oogstpakketten. De prijs van de oogstpakketten wordt jaarlijks door het bestuur vastgesteld op basis van de exploitatiebegroting.
10. Er kan per deelnemend huishouden (=adres) maximaal 1 oogstpakket tegen gereduceerd tarief worden afgenomen. Er kan 1x per jaar gewisseld worden van soort oogstpakket.
11. Deelnemers vormen samen de community van Voedselbos Lingehout en hebben het recht tot het meedenken en meewerken bij de totstandkoming en beheer van het voedselbos.
12. Na 1 januari 2022 is de betaalde bijdrage risicodragend: deze wordt gebruikt om het voedselbos te realiseren en kan niet meer teruggestort worden.
13. Een aandeel in het voedselbos mag aan een andere persoon/huishouden overgedragen worden, BWB kan hier eventueel bij bemiddelen. BWB kan het aandeel ook "terugkopen".
14. Jaarlijks wordt er door de directeur-beheerder van het voedselbos een begroting en teeltplan (voor zover er wijzigingen nodig zijn) gemaakt, de deelnemers hebben hierop inspraak.
15. Alle deelnemers in het voedselbos zijn lid van BWB. Begrotingen en plannen voor het voedselbos worden ter goedkeuring voorgelegd aan de ALV van BWB.